Maritime & Offshore NL: Inbreng voor het begrotingsdebat Klimaat en Groene Groei 2027
Oktober 2026

Met 850 leden, waaronder meer dan 500 gespecialiseerde mkb-bedrijven, vertegenwoordigt Maritime & Offshore NL de gehele Nederlandse maritieme en offshore waardeketen. De belangen van deze bedrijven zijn gebaat bij een sterke en strategische Europese sector. Met 150.000 banen en een jaarlijkse omzet van €40 miljard, waarvan 55% in het buitenland wordt verdiend, zet Maritime & Offshore NL zich in voor langetermijnbeleid in de maritieme en offshore maakindustrie, met een sterke focus op een gelijk speelveld. De offshore windsector is goed voor circa €13 miljard aan omzet en 49.000 banen. Er is geen windpark op zee waar geen Nederlandse bedrijven bij betrokken zijn geweest.

Van ambitie naar uitvoering: drie aandachtspunten voor een succesvolle uitrol van wind op zee en behoud van Nederlands verdienvermogen

Maritime & Offshore NL verwelkomt de ruimte voor wind op zee in de Miljoenennota 2027 en de begroting van Klimaat en Groene Groei. Het is positief dat het kabinet vasthoudt aan de ambitie van 40 GW wind op zee in 2040, middelen reserveert voor Contracts for Difference (CfD's) en expliciet erkent dat de businesscase van offshore wind onder druk staat. Tegelijkertijd biedt deze begroting de kans om de Nederlandse offshore waardeketen explicieter te verankeren in het beleid. Deze waardeketen is immers onmisbaar voor het realiseren van de ambitie van 40 GW wind op zee in 2040.

Dat Nederlandse bedrijven windparken op zee ook in de toekomst kunnen blijven bouwen en onderhouden, is allerminst vanzelfsprekend. Daarom is het noodzakelijk deze capaciteit zorgvuldig te borgen, zoals erkend wordt in het koploperproject Robotisering Wind op Zee uit de Sectoragenda Maritieme Maakindustrie[1] en aansluit bij de bredere oproep uit het rapport-Wennink[2] om strategische industriële capaciteit in Nederland en Europa te behouden en te versterken. Vanuit dat perspectief geeft Maritime & Offshore NL de Kamer drie prioriteiten mee:

- **Prioriteit 1: Maak van de realisatie van wind op zee een concreet industrieel programma**

Het is positief dat het kabinet vasthoudt aan de ambitieuze maar realistische doelstelling van 40 GW in 2040, werkt aan een geactualiseerde Routekaart Wind op Zee en hiervoor meerjarige middelen heeft gereserveerd. Tegelijkertijd wordt offshore wind nog te vaak benaderd als een reeks afzonderlijke projecten, terwijl de omvang van de opgave vraagt om een integrale en programmatische aanpak. Een ambitie voor 2040 geeft richting, maar biedt onvoldoende basis voor investeringsbeslissingen die vandaag genomen moeten worden. Een fabriek, haveninfrastructuur of installatieschip wordt niet gebouwd op basis van een ambitie voor 2040, maar op basis van zichtbare projecten en een voorspelbare markt voor de komende jaren. Uiteindelijk zijn niet vergunde gigawatts doorslaggevend, maar het aantal projecten dat daadwerkelijk een investeringsbesluit (FID) bereikt en wordt gerealiseerd. Nu samen met de sector wordt gewerkt aan een geactualiseerde Routekaart Wind op Zee, is het belangrijk dit momentum te benutten voor een voorspelbaar uitrolpad richting 2040, met duidelijke tussenstappen, twee tenders van 1 GW per jaar en een meerjarige tenderplanning die investeringszekerheid biedt.

- **Prioriteit 2: Zorg dat CfD's leiden tot financieel duurzame en gerealiseerde windparken**

Om investeringsrisico's te beheersen en de continuïteit van de Europese toeleverketen te waarborgen, is een voorspelbare en realistische uitrol van wind op zee essentieel. De uitgestelde tenders van de

[1] Rijksoverheid, No guts, no Hollands Glorie! – Sectoragenda Maritieme Maakindustrie, 26 oktober 2023, https://www.rijksoverheid.nl/documenten/2023/10/26/sectoragenda-mmi.
[2] Peter Wennink, De route naar toekomstige welvaart: Een sterk Nederland in een relevant Europa, 12 december 2025, https://www.rapportwennink.nl/downloads/rapport_wennink_12december2025.pdf.

afgelopen jaren hebben echter laten zien dat een te sterke focus op het laagste indieningsbedrag een risico vormt voor realisatie. Projecten zijn onder druk komen te staan doordat de verwachte opbrengsten onvoldoende bleken om stijgende kosten en financieringslasten op te vangen. Dit leidt tot gaten in de orderboeken van de toeleverketen, met afschaling van kennis en capaciteit als gevolg. Maritime & Offshore NL waardeert dat momenteel samen met de sector wordt gewerkt aan de verdere uitwerking van kwalitatieve criteria binnen het CfD- en tenderontwerp. Criteria die sturen op onder meer zekerheid van realisatie, IMVO, weerbare en duurzame Europese waardeketens en CO_2-reductie dragen bij aan robuuste en uitvoerbare projecten.

Een goed ontworpen stelsel van kwalitatieve criteria kan echter alleen effectief zijn wanneer het onderliggende CfD-ontwerp voldoende investeringszekerheid biedt. Adequate indexatie van het indieningsbedrag is daarbij een essentiële randvoorwaarde. De huidige voorstellen bieden onvoldoende zekerheid dat inflatie gedurende de volledige ontwikkel- en realisatiefase wordt afgedekt. Wanneer Nederland hierin achterblijft bij omliggende Noordzeelanden, zullen projectontwikkelaars eerder kiezen voor markten met meer voorspelbare randvoorwaarden. Maritime & Offshore NL roept daarom op om voldoende middelen beschikbaar te stellen voor een robuuste indexatieregeling en ten minste vergelijkbare indexatiemechanismen te hanteren als in omliggende Noordzeelanden, zodat Nederland aantrekkelijk blijft voor investeringen en projecten daadwerkelijk kunnen worden gerealiseerd.

- **Prioriteit 3: Versnel de elektrificatie van de Nederlandse industrie**

Het kabinet erkent terecht dat de energietransitie vraagt om gelijktijdige groei van duurzame energieproductie en elektriciteitsvraag. Wind op zee is de belangrijkste bron voor de verdere elektrificatie van de Nederlandse industrie. Zonder voldoende vraag komen windprojecten moeilijker van de grond, worden verduurzamingsdoelstellingen lastiger gehaald en komt het verdienvermogen van de Nederlandse en Europese offshore waardeketen verder onder druk te staan. Zoals ook uitgewerkt in het Actieplan Wind op Zee, liggen kansen in de elektrificatie van de industrie, investeringen in het elektriciteitsnet en het wegnemen van belemmeringen voor nieuwe elektriciteitsvraag. Daarbij verdient het aandacht om nieuwe economische activiteiten en grootverbruikers zoveel mogelijk te ontwikkelen in de kustclusters waar wind op zee aanlandt. Vroegtijdige samenwerking tussen windparkontwikkelaars en afnemers kan vraag en aanbod beter op elkaar laten aansluiten. Behandel de groei van wind op zee en de vraag naar duurzame elektriciteit daarom als één samenhangende opgave.

Kortom, wij roepen de Kamer op om samen met de sector:

- de geactualiseerde Routekaart Wind op Zee te benutten voor een voorspelbaar uitrolpad richting 2040, met duidelijke tussenstappen in GW, een structureel ritme van twee tenders van 1 GW per jaar en een meerjarige tenderplanning die investeringszekerheid biedt;
- CfD's en tenders zo vorm te geven dat projecten daadwerkelijk tot een investeringsbesluit (FID) komen en vervolgens worden gerealiseerd, met een evenwichtige risicoverdeling, adequate indexatie als randvoorwaarde voor investeringszekerheid en ruimte voor een sterke, innovatieve en duurzame Europese waardeketen;
- de uitrol van wind op zee integraal te verbinden aan de groei van de elektriciteitsvraag, onder meer door industriële elektrificatie te versnellen, te investeren in het elektriciteitsnet, nieuwe vraag zoveel mogelijk te ontwikkelen in de kustclusters waar wind op zee aanlandt en vroegtijdige samenwerking tussen ontwikkelaars en toekomstige grootverbruikers te stimuleren.